

LØGTINGSGRANNSKOÐARARNIR

Føroya Løgting.

Løgtingsmál nr. 71/2008: Grannskoðan av almennum roknskapum

Uppskot
til
samtyktar

Vísandi til frágreiðing niðanfyri samtykkir Løgtingið at góðkenna roknskapin hjá **Íbúðagrunninum** fyri fíggjarárið 2007.

FRÁGREIÐING FRÁ LØGTINGSGRANNSKOÐARUNUM:

1. Lógargrundarlag

Lógargrundarlagið fyri Íbúðagrunnin er LI. nr. 118 frá 18. juni 1997 “um Húsálansgrunn o.a.” Við heimild í lógini lýsti Landsstýrið 28. apríl 1998 kunngerð nr. 55 “um Húsálansgrunn o.a.”

1.1 Endamál

Sambært § 16 í lógini hevur Íbúðagrunnurin til endamáls at fremja og stuðla kommunum, feløgum og stovnum at útvega og reka íbúðahús, og grunnurin veitir lán til góðkend íbúðafeløg og íbúðastovnar, sum sambært § 18 skulu verða skipað sum sjálvsognarfeløg ella lutafeløg. Íbúðagrunnurin ella kommunur kunnu sjálvar seta á stovn tílík íbúðafeløg ella stovnar.

Íbúðagrunnurin lænir 20% at keypa ella byggja íbúðahús, og felagið/stovnurin útvegar 15% sum eginpening (§ 24). Sambært § 17 er fíggjarliga grundarlag grunsins tann peningur, sum verður játtaður á løgtingsfíggjarlógini, og Íbúðagrunninum er heimilað at taka upp neyðug lán at fíggja íbúðahús.

1.2 Fyrisiting

Sambært § 3 í lógini verður grunnurin fyrisitin av einum stýri við 3 limum og tiltakslimum, sum landsstýrismaðurin tilnevnir fyri 4 ár. Stýrið setir stjóra at taka sær av dagligu um- og fyrisitingini, og ásetir við landsstýrisins góðkenning hansara lønar- og setanartreytir. Í Stýrinum sita: John Færø, Klaksvík, formaður, Gurið Joensen, Tórshavn og Tórálvur Weihe, Tórshavn. Eingir tiltakslimir eru valdir.

2. Fíggjarviðurskipti

Inntøkurnar hjá Íbúðagrunninum eru fyri tað mesta rentuinntøkur av útlánum. Harafturat eru rentuinntøkur av innlánum í føroyskum peningastovnum. Íbúðagrunnurin hevur onga játtan havt á fíggjarlógini síðani 1998. Tá vórðu játtaðar grunninum 10 mió. kr.

3. Roknskaparviðurskifti

Til tess at kunna Lögtingið um fíggarligu gongdina, er niðanfyri gjørdur ein samandráttur av ársroknskapinum fyri 2007, og til samanberingar eru roknskapartølini fyri árin 2003-2006 tikin við.

3.1 Yvirlit yvir gongdina í rakstrinum og í fíggarstøðuni 2003-2007

	2007	2006	2005	2004	2003
					t.kr.
Rentuinntøkur o.a.	565	381	319	316	333
Rakstrarútreiðslur	-279	-297	-317	-365	-500
Rakstrarúrslit	286	84	2	-49	-167
Aktiv					
Tøkur peningur o.a.	3.415	2.686	8.149	7.853	7.421
Innskot í sjálvsagnarstovnar	3.300	3.300	3.300	3.300	3.300
Fastognir	6.609	6.609	6.609	6.461	6.461
Veðskuldarbrøv og innskotslán	11.653	11.873	6.073	6.260	6.433
Aktiv tilsamans	24.977	24.468	24.131	23.874	23.615
Passiv					
Millumrokning, Húsálansgrunnin	12.506	12.283	12.030	11.775	11.467
Sinnisbati, innskotslán frá Deild 2	82	82	82	82	82
Skuld tilsamans	12.588	12.365	12.112	11.857	11.549
Eginogn:					
Eginogn við ársbyrjan	12.103	12.019	12.017	12.066	12.233
Rakstrarúrslit	286	84	2	-49	-167
Eginogn tilsamans	12.389	12.103	12.019	12.017	12.066
Passiv tilsamans	24.977	24.468	24.131	23.874	23.615

4. Ársroknskapur 2007

Ársroknskapurin skal sambært § 31 í lógini verða grannskoðaður av løggildum grannskoðara, og skal síðani verða sendur landsstýrinum við frágreiðing og viðmerkingum frá Stýrinum.

4.1 Roknskapargrannskoðanin

Løgtingsgrannskoðararnir skulu m.a. ansa eftir, at roknskapurin er rættur, og at tær avgerðir, roknskapurin fevnir um, eru samsvarandi veittum játtanum, galdandi lógum og fyriskipanum. Arbeiðið hjá løgtingsgrannskoðarunum byggir m.a. á grannskoðanarfrágreiðingina frá roknskapargrannskoðanini, Grannskoðaravirkinum INPACT, sum er dagfest 20. oktober 2007. Sambært grannskoðanarfrágreiðingini var einki at finnast at.

5. Samskipti við landsstýrismanninn

5.1 Millumrokning við Húsalánsgrunnin

- 2001 Stóra millumrokningin við Húsalánsgrunnin er íkomin í 2001, tá Húsalánsgrunnurinn skeytaði Íbúðagrunninum tær fastognir, Húsalánsgrunnurinn hevði keypt uttan lógarheimild. Íbúðagrunnurinn hevði ikki gjaldføri/játtan at rinda fyri ognirnar. Tí varð keypsprísurin bókaður á millumrokning.
- 2002 Í skrivi 13. desember 2002 boðaði landsstýrismaðurin stýrinum fyri Húsalánsgrunnin frá, at sambært tilráðing frá Fíggjarmálaráðnum ætlaði landsstýrismaðurin at biðja Løgtingið um eina eykajáttan til Íbúðagrunnin upp á kr. 11.500.000.
- 2003 Í oktober 2003 vísti landsstýrismaðurin á, at “eitt upprit frá skrivaranum hjá Landsstýrismálanevndini dagfest 8. januar 2003 sáddi ein ávísan iva um henda framferðarhátt. Tí avgjórði landsstýrismaðurin at steðga við umsóknini um eykajáttan.” Í skrivinum boðaði landsstýrismaðurin eisini frá, at hann hevði gjørt av at leggja Húsalánsgrunnin og Íbúðagrunnin saman. Tá fór millumrokningin at verða burtur, og tí varð ikki longur neyðugt við eykajáttan til Íbúðagrunnin.
- 2005 Í januar 2005 kunnaði landsstýrismaðurin um, at málið um at endurskipa Húsalánsgrunnin og Íbúðagrunnin hevði verið til politiska viðgerð síðani mai 2004. Ein politiskur bólkur, við umboðum úr øllum samgonguflokkunum, var settur, sum saman við landsstýrismanninum skuldi finna fram til eina prinsipiella loysn á málinum. Hetta arbeiðið var ikki liðugt, men landsstýrismaðurin segði seg alla tíðina hava lagt áherðslu á týdningin av einari skjótari loysn.
- 2006 Í januar 2006 og aftur í januar 2007 boðaði landsstýrismaðurin frá, at málið ætlandi fór at verða loyst við at umskipa Húsaláns-, Íbúða- og Bjálvingarstuðulslánsgrunnarnir til eitt partafelag.
- 2007 Í oktober 2007 boðaði landsstýrismaðurin frá, at málið fór at verða loyst sum partur av arbeiðinum um avtøku og endurskipan av Húsalánsgrunninum.
- 2008 Í november 2008 hevur landsstýrismaðurin í fíggjarmálum greitt frá, at málsøkið í vár er flutt frá landsstýrismanninum í almanna- og heilsumálum til landsstýrismannin í fíggjarmálum. Nýggjur landsstýrismaður er settur í september, og tá ið hann hevur havt møguleika at sett seg inn málið, fer hann at taka støðu til, hvussu arbeiðið skal halda áfram.

5.2 Tilknýti til fíggjarlóg og landsroknskap

- 2001 Í november 2001 læt Fíggjarmálaráðið úr hondum eitt álit “um landsstovnar og –grunnar, tilknýti til fíggjarlóg, landsroknskap og grannskoðanarviðurskipti”.

Niðurstøðan í álitinum er m.a., at Íbúðagrunnurinn er ein landsstovnur, og at tað er í stríð við stýrisskipanarlógina, at grunnurinn ikki verður tikin við á

figgjarlógina og í landsroknskapin. Álitid vísir á, at í heilt serligum førum kann Løgtingið tó við lóg samtykkja at hava virkseimid uttanfyri figgjarlógina.

- 2003 Í oktober 2003 boðaði landsstýrismaðurin frá, at hann hevði gjørt av at leggja Húsálánsgrunnin og Íbúðagrúnnin saman og at skipa tann endurskipaða Húsálánsgrúnnin eftir sama leisti sum Føroya Realkreditstovn.
- 2004 Í januar 2004 boðaði landsstýrismaðurin frá, at hóast løgtingsval var útskrivað 5. desember 2003, varð arbeitt víðari við teimum lógarbroyingum, ið snúði seg um tilknýtið hjá Íbúðagrúnninum til figgjarlógina.
- 2005 Í januar 2005 kunnaði landsstýrismaðurin um, at málið var partur av einum størri pakka, sum fevndi um nógvar grúnnar, ið flestu landsstýrismenn varðaðu av. Viðvíkjandi Íbúðagrúnninum var ætlanin, at málið skuldi verða loyst við at endurskipa grúnnin.
- 2006 Í januar 2006 og aftur í januar 2007 boðaði landsstýrismaðurin frá, at málið ætlandi fór at verða loyst við at umskipa Húsáláns-, Íbúða- og Bjálvingarstuðulslánsgrúnnurin til eitt partafelag.
- 2007 Í oktober 2007 boðaði landsstýrismaðurin frá, at málið fór at verða loyst sum partur av arbeidinum um avtøku og endurskipan av Húsálánsgrúnninum. Spurt verður, hvat síðani er hent í málinum.
- 2008 Sum nevnt frammanfyri, hevur landsstýrismaðurin í figgjarmálum í november 2008 greitt frá, at tá ið hann hevur havt møguleika at sett seg inn málið, fer hann at taka støðu til, hvussu arbeidið skal halda áfram.

5.3 Strika heimildir til lántøku

- 1999 Í uppskoti til samtyktar um at góðkenna roknskapin hjá Íbúðagrúnninum – Lm. nr. 16/13-1998 – sum varð samtykt 13. apríl 1999, varð mælt til, at heimildirnar í § 4 og § 17 í Ll. nr. 118/1997 til lántøku vórðu strikaðar.
- 2003 Í januar 2003 kunnaði landsstýrismaðurin um, at ætlanin var at greiða hesi viðurskifti, samstundis sum Íbúðagrúnnurin verður umskipaður.
- 2004 Í januar 2004 boðaði landsstýrismaðurin frá, at tá løgtingsval varð útskrivað 5. desember 2003 var stígur komin í lóggávuarbeidið.
- 2005 Í januar 2005 kunnaði landsstýrismaðurin um, at hesin spurningur skuldi verða avgreiddur sum partur av endurskipanini av Íbúðagrúnninum.
- 2006 Í januar 2006 og aftur í januar 2007 boðaði landsstýrismaðurin frá, at málið ætlandi fór at verða loyst við við at umskipa Húsáláns-, Íbúðar- og Bjálvingarstuðulslánsgrúnnarnir til eitt partafelag.
- 2007 Í oktober 2007 boðaði landsstýrismaðurin frá, at málið verður loyst sum partur av arbeidinum um avtøku og endurskipan av Húsálánsgrúnninum.

6. Viðmerkingar frá lögtingsgrannskoðarunum

Í uppskoti til samtyktar um at góðkenna roknskapin hjá Íbúðagrunninum fyri fíggjarárið 2005, ið varð lagt fyri Løgtingið 13. mars 2007, høvdu lögtingsgrannskoðararnir hesar viðmerkingar:

“Vísandi til gongdina í málinum hava skiftandi landsstýrismenn í árávís boðað frá, at ivamálini:

- *um millumrokning við Húsalánsgrunnin,*
- *um tilknýti til fíggjarlóg og landsroknskap, og*
- *um heimildir til lántøku*

væntandi fóru at verða loyst við lógarbroytingum “um stutta tíð” í sambandi við eina ætlaða umskipan av grunninum. Enn er einki lógaruppskot lagt fyri Løgtingið til støðutakan.

Lögtingsgrannskoðararnir átala enn einaferð, at so long tíð gongur, uttan at málini fáa ein enda.”

Lögtingsgrannskoðararnir átala harðliga, at ongar broytingar eru framdar, hóast hesi viðurskifti hava verið umrødd í árávís.

Lögtingsgrannskoðararnir, 29. januar 2009

Heini O. Heinesen, formaður

Magni Laksáfoss, næstformaður

Anfinn Kallsberg

Mikkjal Sørensen